

Productomschrijving: psychotherapie door vrijgevestigde psychotherapeuten / klinisch psychologen

Psychotherapie is een vorm van behandelen die het onderzoeken en behandelen van psychische klachten c.q. stoornissen bij kinderen, jeugdigen, volwassenen en ouderen inhoudt. Deze behandeling wordt uitgevoerd door een BIG-geregistreerd psychotherapeut / klinisch psycholoog en kan zowel individueel als in breder verband (groep, gezin, relatie, ouders) plaatsvinden. In het kader van de vergoeding is een verwijzing door een huisarts, bedrijfsarts of GGZ-instelling noodzakelijk.

1. Doel

Het doel van psychotherapie is psychische/psychiatrische problemen, stoornissen of klachten op te heffen, te verminderen en/of om er beter mee om te leren gaan door het op methodische wijze beïnvloeden van symptomen en het teweegbrengen van veranderingen in de beleving, de cognities en de wijze van functioneren van cliënten (*zie ook Besluit Psychotherapeut*).

2. De aard van de klachten/stoornissen

Een vrijgevestigde psychotherapeut/klinisch psycholoog behandelt problemen die door de persoon zelf en/of door zijn omgeving als ernstig ervaren worden. Het betreft psychische/ psychiatrische problemen/stoornissen die langere tijd bestaan, en/of complex van aard zijn en specialistische behandeling vragen. Deze onderscheiden zich hiermee van enkelvoudige, recent ontstane psychische en psychosociale problemen die met begeleiding/ behandeling door maatschappelijk werker of gz-psycholoog dan wel eerstelijnspsycholoog in een beperkt aantal sessies op te lossen zijn.

3. Werkwijze

Psychotherapie door vrijgevestigde psychotherapeuten/klinisch psychologen begint met een diagnostische fase waarin in 2 tot 5 sessies werkhypothese gevormd worden over het ontstaan, de aard en de ernst van de problematiek, de mogelijkheden en beperkingen van de cliënt en de te kiezen methode. Soms is medisch, psychologisch of psychiatrisch onderzoek daarbij geïndiceerd. Na instemming van de cliënt met diagnose (werkhypothese) en behandelplan vindt de eigenlijke psychotherapie plaats in de vorm van een reeks gesprekken. Hierbij beïnvloedt de psychotherapeut/klinisch psycholoog stemmingen, cognities (manier van denken), gedragingen en houdingen (persoonlijkheidskenmerken) van de cliënt. Hij doet dit door het vakkundig toepassen van psychotherapeutische methoden, waaronder het hanteren van de therapeutische relatie. Bij kinderen bestaat psychotherapie doorgaans uit sessies waarin gespeeld en -afhankelijk van de leeftijd- gepraat wordt.

Een psychotherapeutische behandeling van een kind of jeugdige is onlosmakelijk verbonden met behandeling van de ouders, in de vorm van een meer of minder intensieve oudertherapie. Soms zijn daarbij gesprekken met het hele gezin geïndiceerd.

4. Aard van de toe te passen methoden

De methoden en technieken die in het kader van de psychotherapie door vrijgevestigde psychotherapeuten/klinisch psychologen worden toegepast zijn gebaseerd op één of meer van de volgende theorieën: de psychoanalytische theorie, de leer- en cognitieve theorie, de experiëntiële theorie en/of de systeemtheorie (*zie ook: Besluit Psychotherapeut*).

De methoden worden doelbewust en deskundig gebruikt en zijn wetenschappelijk verantwoord, dat wil zeggen: waar mogelijk evidence based en tenminste consensus based. Ze worden geselecteerd op basis van criteria waarbij efficiency, doelmatigheid en effectiviteit richtinggevend zijn. Dit leidt in

de praktijk tot een verscheidenheid aan psychotherapeutische behandelvormen, die verschillen in de mate waarin zij gericht zijn op de klachten en/of de persoonlijkheid van de cliënt en in duur.

5. Typering van de psychotherapeut / klinisch psycholoog

Psychotherapie wordt uitgevoerd door een daartoe opgeleide deskundige die volgens de Wet Beroepen Individuele Gezondheidszorg (BIG) is ingeschreven in het Register Psychotherapeut of in het Register Klinisch psycholoog.

Ook degenen die zijn ingeschreven in het BIG-register Psychiater zijn wettelijk bevoegd cliënten te behandelen d.m.v. psychotherapie.

Aan het beroep en de titel psychotherapeut/klinisch psycholoog zijn wettelijke eisen gesteld die betrekking hebben op:

- de (academische) vooropleiding en de inhoud van de postacademische opleiding tot psychotherapeut of klinisch psycholoog,
- het opleidingsinstituut en
- de herregistratie.

Tevens is de vrijgevestigde psychotherapeut/klinisch psycholoog verplicht tot deelname aan intervisie met collega's.

De behandelaar dient zich aan de cliënt en andere belanghebbenden conform zijn BIG -registratie(s) te presenteren.

Hoewel de beroepstitel psychotherapeut wettelijk is beschermd, komt het geregeld voor dat niet-psychotherapeuten deze titel ten onrechte gebruiken of suggereren psychotherapeut te zijn door zich als 'therapeut met een praktijk voor psychotherapie' te profileren. Het BIG-register geeft uitsluitel of een behandelaar psychotherapeut is en aldus aan de wettelijke eisen voldoet (www.ribiz.nl).

6. Professionele richtlijnen en standaarden; kwaliteit van de beroepsuitoefening

a. *Wet- en regelgeving*

Het handelen van een psychotherapeut/klinisch psycholoog vindt plaats binnen en wordt getoetst aan de wettelijke kaders, te weten:

- de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO),
- de Wet op de Beroepen Individuele Gezondheidszorg (BIG),
- de gedragsregels zoals omschreven in de *Beroepscode voor psychotherapeuten*,
- de de gedragsregels zoals omschreven in de *Beroepscode voor psychologen*.
- Cliënten kunnen met tuchtrechtelijke klachten terecht bij de publiekrechtelijke Regionale Tuchtcolleges. Cliënten in behandeling bij leden van de NVVP kunnen met bejegeningklachten terecht bij de Klachtencommissie van de NVVP (zie www.nvvp.nl).

b. *Kwaliteitscriteria voor de vrijgevestigde psychotherapiepraktijk*

Leden van de NVVP zijn in navolging van het huishoudelijk reglement van de NVVP gehouden aan de *Kwaliteitscriteria voor de vrijgevestigdepraktijk* (uitgave NVVP). In deze notitie worden kwaliteitsnormen en -criteria beschreven die tot doel hebben de doelmatigheid, de effectiviteit en de transparantie van het beroepsmatig handelen van vrijgevestigde psychotherapeuten/klinisch psychologen te bevorderen.

c. *GGZ-richtlijnen*

Psychotherapeuten/klinisch psychologen nemen de richtlijnen zoals ontwikkeld door de Stuurgroep Multidisciplinaire Richtlijnontwikkeling in de GGZ in acht.